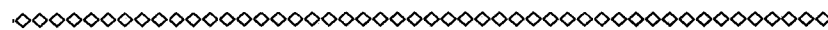

forært til Trollheimshytta, og som gir interiørene preg av å være vokset ut av disse byggers sikre tradisjon.

Alt i forstua møter man den hyggelige atmosfære som går igjen i alle oppholdsrom, skapt av gode bruksmøbler og friske farger i tekstiler, på dører og listverk.

Hytta ble innviet den 28. juli i år ved en usedvanlig vellykket fest hvor de aller fleste som hadde vært med på å reise bygget var til stede. Blant de tilreisende gjester var turistdirektør Esmarck, bygningsjef Brevik fra D.N.T. og bokhandler Barman fra Kristiansundsforeningen. Etter det tradisjonelle seremonielle med flaggheising og dans rundt hytta ble det servert rømmegrøt og spekekjøtt. Ved bordet holdt turistdirektøren en anslående tale for T.T. og hyldet spesielt arkitekt Tønseth for hans dyktige arbeid. Senere danset man og hadde det hyggelig ut i de små timer.

Trollheimshyttas utvidelse er bare en etappe på den vei framsynte menn som Carl Schulz og hans medarbeidere pekte ut for 65 år siden. Men det er spørsmål om ikke Trollheimshyttas utvikling har nådd et foreløpig endepunkt. I alle fall står det for meg som om den størrelsesorden på 50—60 senger vi nå opererer med ikke kan overskrides noe særlig uten at det vil gå ut over hyttepreget som betyr så meget for fjellvandrernes trivsel. Hvis derfor trafikken fortsatt øker, tror jeg det vil være riktig å forsøke på å spre trafikken ved å bygge forholdsvis små hytter langs nye ruter, i tilknytning til de hovedruter vi har nu.

MED BERGEN TURLAG I TROLLHEIMEN

Av Olaf Eriksen

For sommeren 1951 hadde Bergen Turlag gitt 2 av sine turledere i oppdrag å søke henholdsvis Trondhjems og Stavanger Turistforeningers virkeområde for å gi sine medlemmer sjansen til langturer i felles lag.

La det være sagt med en gang at turene i Ryfylkeheiene og Trollheimen ga deltakerne smaken på mer av samme sorten, og en kan ikke annet enn misunne de 2 nevnte foreninger for at de har sitt virkefelt så godt utbygget med hytter, merking og klopper.

For å organisere en tur i et for en turladers absolutt fremmed område, må en søke forhåndsopplysninger hvor de er å finne. Når det gjelder Trollheimen, var sekretær Haave i Trondhjems Turistforening oss til uvurderlig hjelp og alltid rede til å besvare våre spørsmål omgående.

Etter at turen var vel unnagjort «på papiret», innskibet vi oss i M/S «Vesterålen», 10 deltakere av begge kjønn.

Stadthavet oppførte seg mer elegant enn en hadde våget å håpe, men en hadde mageknip nok likevel, for målet var fottur i Trollheimen. Bare navnet virket tyngende, knugende og — overskyet på en, men avtalen med Trondhjems Turistforening var at de skulle holde terrenget med bekvemmeligheter, mens vi bergensere skulle holde været. De som kom best fra avtalen var trønderne, og betrakter en været sommeren 1951 under ett, har de ingen grunn til å angre de som trakk Trollheimen den uken bergenserne hadde særavtaler med værgudene.

En dag var avsatt til å se Trondheims severdigheter. Det er ikke turgjengerens mål å bare trække over fjell og tinner, men også å ta i øyesyn det av minner og minnesmerker som vår historie har etterlatt seg i by og bygd. Dagen i Trondheim var i så måte vel anvendt. Etter at alt det gamle, historiske, var beskuet, følte vi trang til noe ferskt, og kursen ble lagt til akvariet. De er heldige disse fiskene som får se mennesker uten å måtte bøte med livet for det. Mange frykter for at det er dyrplageri å ha fisk i bur, men det heter jo at «så lenge der er liv er der håp». Etter at fisken er kommet på tallerkenen er det iallfall ikke stort håp for den. La oss bare skaffe oss både flere og gjerne større slike akvarier i landet.

Som en kuriøs avslutning på dagen tok vi en tur med Singsakertrikken — for å slappe av! Planen vår var å ta om Berkåk, men søndag gikk det ikke buss derfra til Grindal. I en fart ble ruten lagt om Thamshavn, og med Norges første elektriske bane, bygget i 1908, bar det til Løkken. Når en reiser gjennom Orkladalen, er en på historisk grunn. Her møtte Hellig-Olav mange av sine argeste motstandere. Her levet Rut av Vigg som spionerte på kongen ved Stiklestad. En minnes små streif av vår historie. De trengte seg på da en så den vakre klebersteinskirken på Fannrem reist av bygdens egne folk i 1870—80-årene for å tjene Hellig-Olavs Kvitekrist.

Turens deltakere hadde nå vært sammen så pass mange dager at en kunne dundre løs på hverandre med det skytset en rådet over av spydigheter uten risiko for å bli misforstått. Jens, som på få dager hadde anlagt et virkelig stilig hakeskjegg, ennå litt bustet, henvendte seg til engelskeksperter Nelly for å få vite hva skjegg hette på engelsk. Han fikk kontant dette svaret: «Det må vel bli Skjeggspir (Shakespeare) det». Dette ble så Jens' klassiske navn for resten av turen, og lenge etterpå. Hittil hadde turen artet seg i store trekk som en var vant til hjemmefra, med fjord og fjell, vekslende vide og smale daler med fosser, gjel og småskog oppetter liene.

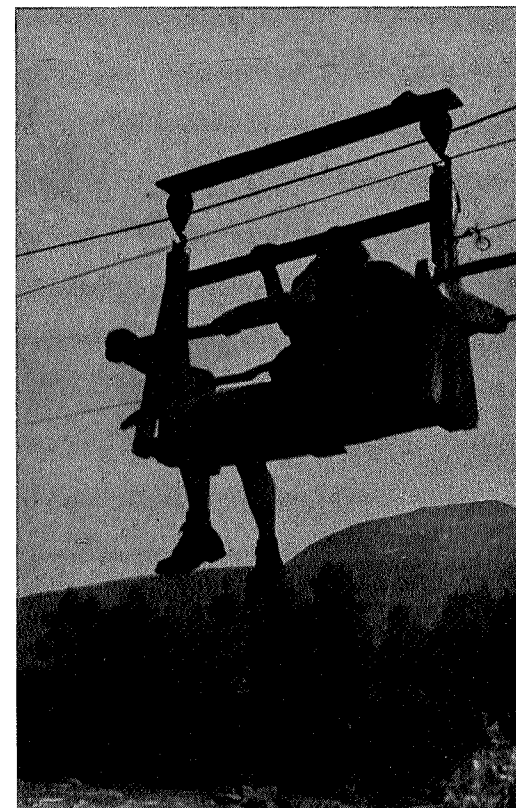
Straks vi forlot bilen i Grindal og begynte oppstigningen der, for innen kvelden å nå Jøldalshytta, merket en at dette likevel

var noe annet enn på hjemlige trakter. Sæterveien var bred som en autostrada i forhold til de stiene vi var vant til å balansere på. Jeg vil tro at ingen trønder kan ha betenkeligheter med å legge i vei til fjells så gode og så godt merket som innfallsportene til turterrenget deres er. Mottagelseskommité var her og. 2 levende hegrer kom seilende i luften over oss. Det er ikke underlig at de unnlot å nikke, for hodet satt så langt fremme på dem at det var fare for at de skulle falle av ved den minste ubeherskede bevegelse. — Omsider var vi kommet til Jøldalsvannet.

Og der — ved innerste enden av vannet lå hytten, og fristet til fjellro og mat for rastløse asfalttråkkere.

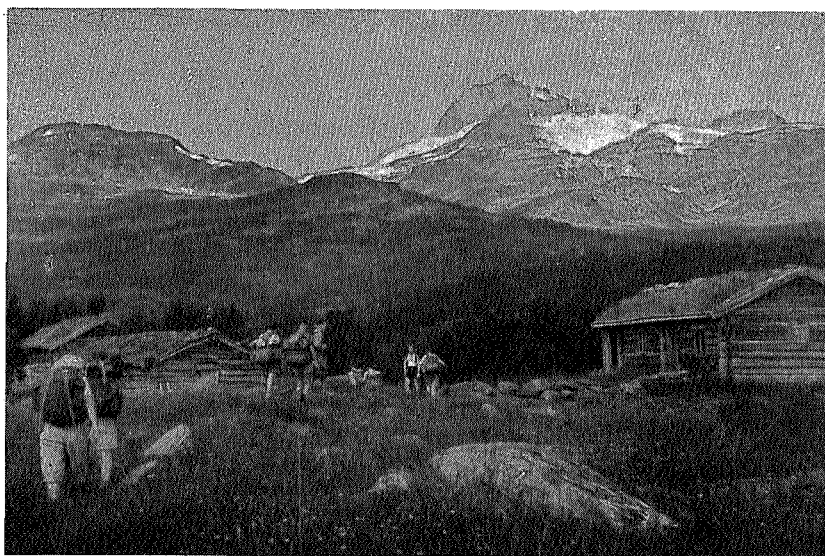
Været, som hva temperaturen angår, hittil ikke hadde fulgt årstiden, hadde den dagen lagt fra seg den kalde, sure minen, og var smilende varmt og godt.

Til orientering for andre vandrere nevner jeg at dette selskapet på 10 personer brukte $5\frac{1}{2}$ time fra Grindal og frem til hytten. Et såpass stort selskap må en regne med bruker lengre tid enn et mindre, hvorfor de oppgitte tider vil være en god norm for andre å gå etter.

Heisstol over Svartåa

Olaf Eriksen

Mot Snota, 1689 m o. h.

Lars Johan Knag

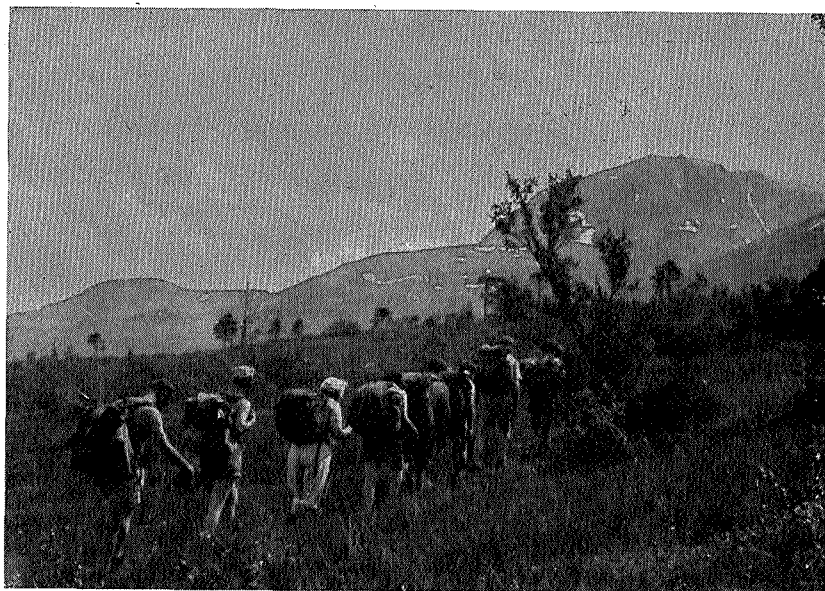
Neste dag var målet Trollheimshytta. Her hadde en 3 veivalg. Den sydligste over Geithetta (1306 m). Den nordligste over Trollhetta (1642 m). Ingen ville gå Svartådalen. De fleste valgte Geithetta for å komme i høyden, samtidig som det kunne være nok å starte med en 7 timers tur. De 2 sprekeste valgte Trollhetta, så en kan si at Bergen Turlag også har den skalpen.

Til å begynne med gikk deltakerne samlet i ro og mak, solen stekte, og det var vidunderlig å puste i høyfjellsluft. Over middag mørknet det til. Store svarte skyer kom seilende fra øst. Det var tydelig at en kunne vente seg minst det en til daglig kaller regn. De første store dråper plasket grissent om og på en. Dermed var det gode følge i oppløsning. Enhver ville berge seg mot væten så godt en kunne. Enkelte pakket ut sitt regntøy i febrilsk hast, mens andre satte på sprang over stakk og stein, homp og hammer for å komme seg i hus før uværet løsnet. Det ble en kondisjonsprøve av første klasse der en suste over myrer og mellom kjerr. Grener og kvister pisket kroppene der de bolde fjellets rid-

dere sprang i vill flukt for det trønderske regnet. Da de 2 første var kommet vel i hus, dundret uværet løs. Det holdt et forferdelig rabalder her inne mellom fjellene. Vi hadde vært ute i 6½ time. De siste 15 minuttene klarte regnet å gjøre oss helt gjennomvåte. På hytten her er det et prima tørkerom for vått tøy. Om tøyet er aldri så gjennombløtt når en kommer inn, så er det klart til å vætes på ny igjen neste dag, om så skulle være.

Det er en gang kommet meg for øre at det i nærheten av Trollheimshytta skal stå en bauta av Erik Eyvindson, den siste av Foll-dalens hauglagte høvdinger. Sagnet forteller at oppsitterne på dalens øverste gårder var ætlinger av Gunnhildsønnene. Som fredløse ble de opprinnelig jaget fra Oppdal. De hadde ord på seg for at de herjet, brente og stjal. En kar som jeg talte med i Sunndalen, trodde ikke noe på dette. Saken var den, mente han, at de fikk ikke kornet til å bli modent her, derfor fikk de fattigskatt, og dette gjorde i sin tid til at de fikk et mindreverdighetsstempel på seg, og da var ikke veien så lang til å bli kalt for rakkerpakk heller. Med den karakterfasthet som preger menneskene i karrig og barsk natur, så er det ikke utelukket at stammene har holdt sammen i håpet om en gang å få rettfærdiggjøre Gunnhild kongsmoder. Hardføre må de ha vært disse folkene som kunne oppholde seg året rundt mellom fjellene her. De flyttet ut for omkring 200 år siden. Men ennå hersker den sterkeste rett her. Ørnen som kretset om Snotas topp tydet på det.

De som på en hurtig måte vil komme inn i eller ut av Trollheimens sentrale strøk, gjør etter min mening rett i å gå Romådalen. Det vil nok være delte meninger om en så vidt lang dagsmarsj, men bevares hva den byr fjellvandrerer av sport. For oss ble den ekstra tung idet vår daglige regntime kom like etter at vi var svinget inn i dalen. Heller ikke Odin eller Tor unnlot å minne oss om sitt nærvær. Storelven flommet opp, så vi hadde betenkeligheter med å vasse uti. Men det en enkelt mann kan ha vanskeligheter med, vil lykkes når en er flere i lag. Våtere enn vi var kunne vi ikke bli, så go on — — —. Under slike omstendigheter kunne en ønske seg en brystlomme à la kenguru til klokke og portemoné. Selv sekkene fikk en dukkert.

Mot Bjøråskaret

Olaf Eriksen

Nei, da var det andre boller dagen før. Vi tok turen opp på Snota. Regnværet den dagen var en opplevelse av de store. Vi var i ca. 1600 meters høyde da dagens regnværstime med lyn og torden passerte — — under oss. Vi kunne bokstavelig talt se uværet på ryggen, og følge Odin og Fors ritt om de andre fjelltoppene og over dalen langt der nede. For et syn!

Men tilbake til Romådalen. Vi var deilig trette og møre ved fremkomsten til Todalshytta. Fruen der og hennes terner stelte til et herremåltid. Bare synet av det dekkede bord satte stemningen i taket. Vi hadde trasket og gått fra kl. 8.45 til kl. 19.30 med én pause på 25 min. og én på 20 min., så nå lot vi maten vederfares all rettferdighet. I Todalen er det et tidsmessig men tradisjonsrikt bygdesamfunn. Der kan en få høre gammel og god folkemusikk og få en bygdens mann til å fortelle om farne slekter og gjeve menns kamp i fjellet mot rovdynene.

Nå stod Innerdalen for tur. Store forventninger knyttet seg til

Skodda letter i Bjøråskaret

Bjørn Flåthe

denne dagen. Til alle som går denne turen vil jeg si: «Gå aldri snarest veien gjennom Snekkerdalen, men spander den ekstra timen det tar å gå via Bjøråskaret». Det kan ikke forklares, det må erfares. Ruten er godt merket. Vi brukte 7 timer, og hadde på den tid 3 pauser på henholdsvis 15, 30 og 20 min.

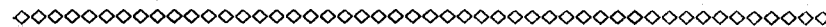
Etter en dags hvil i Innerdalen med bestigning av Dalatårnet (småvardet) og Olsokkost — skinke og rømmegrøt — fortsatte vi gjennom Giklingdalen til Fale i Sunndalen. Denne turen på 6 timer og 20 min. inklusive små pauser, er en lekkerbissen for fjellvandrere. Den førte oss tilbake til «sivilisasjonen» med ny overraskelse i form av rømmegrøt til middag den dagen også. Vi

var blitt vel «smurt» i fjellet, og slik skal det være, for folk som for fe.

Betjeningen som steller for fjellvandreren, beundrer jeg over alt og alle i fjellet. De ofrer en forholdsvis bekvem tilværelse hjemme for å gi fjellvandreren husly og mat etter en dagsmarsj i terrenget. Dagstøtt går de der og vasker og rydder, steller mat og gjør det bekvemt for andre som har ferie. En hel sommer igjenom, og stundom flere på rad, er de avhengig av å holde seg innen fire vegger om været lokker og frister dem aldri så meget. Når du står på en fjelltopp eller på et stup høyt oppe og flagget på hytten langt der nede i dalen vinker til deg, da vet du at der — der er det mennesker som ofrer sin sommerferie for at du skal få mat i kveld og få sove i en lun hytte og i en god seng i natt.

Overalt møter fjellvandreren elskverdige mennesker. Sjåføren som kjørte oss fra Fale til Sunndalsøra, foreslo at han skulle kjøre oss på sightseeing der for at vi skulle få se mest mulig før vi skulle dra videre til Molde. Det gamle ord om at i fjellet treffer en bare venner, fikk bergenserne bekreftet i Trollheimen.

Fotturen var nå vel avsluttet. Samtlige deltakere i denne Bergen Turlags første «langfart» var styrket i sinn og skinn. Tilbake stod sightseeing i rosenes by — skjønnhetsåpenbaringen — Molde. Til slutt: Hurtigruten hjem til stridskjorta og havrelefsa.

P Å K J E N D E T R A K T E R

Av Hans Hyldbakk

*Eg veda fram over regnvåt myr,
over bekkefar
gjennom vidjesnar,
her var seg så villt eit lende.
Da steig imot meg eit eventyr!
Eg såg kvar eg var.
Stigar og steinar att eg kjende.*

*Framfor meg lyfte seg ferm og fin
i solfallseld
oppfor Stygglijfjell,
Fruhetta, mjå men mektig.
Og lenger inne stod Peikhett-tind
med stupbratte stell,
knivkvass i toppen, prunk og prektig.*

*Og attafør dalen i skuggeblått
steig ho risemor
akselbrei og stor.
Snota, den trollheimsdrotten.
Og rundt ikring blåna huldreslått
i sør og nord
eventyrvent over dalblå botn.*